

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/32/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412228513
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4412228513.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľky: V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. D., T. G. V. XX, proti odporcovi: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. D., V. A. XX, zastúpený JUDr. Martinom Gancznerom, advokátom so sídlom Nové Zámky, Forgáchova bašta 7, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/408/2012-57 zo dňa 27. februára 2013 v časti náhrady trov konania, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania zrušuje a vec vracia v tejto časti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala proti odporcovi určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 300 Eur mesačne. Svoje rozhodnutie odôvodnil vo veci samej s poukazom na ustanovenia § 72 ods. 1, 2 Zákona o rodine a v časti náhrady trov konania ustanoveniami § 137, § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len „OSP“. Súd prvého stupňa v odôvodnení uviedol, že zákonnou podmienkou na rozhodovanie vo veci je skutočnosť, že bývalí manželia sa nedohodli na príspevku na výživu rozvedenej manželky. Dospel k záveru, že žaloba je predčasná, keď v konaní nebolo preukázané, že by navrhovateľka vyzvala odporcu pred podaním žaloby na dohodu na platení príspevku na rozvedenú manželku. Súd prvého stupňa priznal odporcovi náhradu trov konania dôvodiac, že odporca mal v konaní plný úspech, ktorá pozostávala z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 412,63 Eur /jeden úkon právnej služby prevzatie a príprava veci a príprava zastúpenia zo dňa 14.02.2013 v sume 60,07 Eur podľa § 11 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z., dôvodiac, že v návrhu nebola uvedená výška požadovaného príspevku, za jeden úkon právnej služby účasť na pojednávaní dňa 27.02.2013 v sume 336,94 Eur podľa § 10 ods. 3 vyhlášky, podľa ktorého je tarifnou hodnotou 5 - násobok ročného plnenia, keďže ide o plnenie na neurčitý čas, čo predstavuje sumu 18.000 Eur (300 x 12 x 5), pretože navrhovateľka na pojednávaní žiadala priznať príspevok na výživu rozvedenej manželky v sume 300 Eur mesačne a z režijného paušálu za úkon po 7,81 Eur.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala včas odvolanie navrhovateľka v časti náhrady trov konania. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil. Namietala, že je zarážajúce, že súd priznal náhradu trov konania odporcovi vo výške 412,63 eur vzhľadom na povahu veci, keď ona v návrhu žiadala o príspevok na výživu rozvedenej manželky, keďže je vedená na úrade práce, nepoberá žiadny príspevok, ani dávku. Uvedený návrh podala aj kvôli dávkam. Zároveň uviedla že, podala uvedený návrh z dôvodu, že nemá žiadny príjem.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril odporca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny. Nesúhlasil s odvolaním navrhovateľky, nakoľko podala na súd návrh, v konaní bola neúspešná, pričom nepodala vo veci samej odvolanie, z čoho vyplýva, že

si bola vedomá nedôvodnosti nároku uplatneného v konaní. Keďže odporca bol v konaní úspešný nie je dôvod, aby znášal trovy konania on.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd /§ 10 ods. 1 OSP/ preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania je potrebné podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Ustanovenie § 142 OSP vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania, to znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Náhrada je obmedzená na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť trov stotožňujeme s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy SR. Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov, na hotové výdavky a napokon aj trovy právneho zástupcu (advokáta).

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ustanovenie § 150 OSP nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania, nepriznať náhradu trov úspešnému účastníkovi konania. Vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 OSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod.

Ustanovenie § 150 OSP má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti, teda k dosiahnutiu spravodlivosti pre účastníkov konania. Nepriznanie náhrady trov konania celkom alebo sčasti z dôvodov hodných osobitného zreteľa musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a nesmie odporovať dobrým mravom. Súd môže rozhodnúť o náhrade trov konania podľa § 150 OSP až potom, čo riadne zistí a posúdi relevantné dôvody pre takýto postup a svoje rozhodnutie musí riadne a presvedčivo odôvodniť. Ktoré dôvody sa považujú za relevantné je podrobne uvedené v uverejnenom rozhodnutí; neúspech žalobcu v konaní nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP, takýmto dôvodom však môžu byť okolnosti vedúce k podaniu žaloby, ktoré však musia byť v rozhodnutí konkretizované, nestačí len ich všeobecné konštatovanie.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v

tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. ústavy a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP, týmto svojim postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov.

Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti náhrady trov konania je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Je tomu tak z dôvodu, že uznesenie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nepreskúmateľnosť odvolací súd videl v tom smere, že súd prvého stupňa s poukazom na podaný návrh navrhovateľky /povahu veci/, ktorá sa v danom konaní domáhala od odporcu určenia výživného na rozvedenú manželku z dôvodu, že je bez akéhokoľvek príjmu, z ktorého by mohla hrať náklady na svoju výživu, neposudzoval pri rozhodovaní o trovách konania, či je alebo nie je možné u navrhovateľky vzhľadom na povahu danej právnej veci vzhľadom na dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ustanovenia § 150 ods. 1 OSP, keď za tým účelom sa potom ani nevysporiadal s pomermi na strane účastníkov. Súd prvého stupňa taktiež neposudzoval ani okolnosti, ktoré viedli navrhovateľku k podaniu takéhoto návrhu.

S poukazom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti náhrady trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne rozhodne vo veci v zmysle ustanovenia § 226 OSP, podľa ktorého je viazaný právnym názorom vysloveným v tomto rozhodnutí a zároveň svoje rozhodnutie aj relevantne odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

Odvolací súd rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.